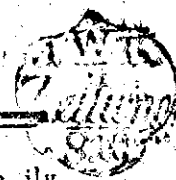

MAGYAR KURIR

Bétsből, Kedden, Május' 18-dikán 1849.

Belgium.

Brüsszelbe Apr. 29-dikén 250 Orosz felgyogyultak (reconvalescensek) érkeztek meg Fr. Országból, kik tengeren fogják útjokati házájok felé tovább folytatni. Lanskoji nevű Generálissolnak holt testét is magokkal viszik, a' ki Frantzia Országban halálozott meg.

Említették pénteki levelünkben, hogy a' Sándor Császár ellen összeesküdt öt emberrel közül kettőt 1, kettőt 5, és egyet hátszétendert fogságra ítelt, a' Brüsszeli Esküttek' ítélőszéke. Mító lesz ezen pernek még némelly nevezetesebetske környülállásaira kevés szóval vizsgálta téni: — A' Piger és Pouillot Védlojt' egyebek közt ezeket hozták felmentségekre: Minden felbordott környülállásokból a' jövevény célja nem volt, tsak az, hogy Sándor Császárt arra rávenni lehessen, hogy (a' mit a' Frantzia Ultrák minden módon véghez vinni iparkodtak, 's a' mellyert a' Nagy Hatalmaságokhoz az Aachen Congressuskor Emlékeztető irást is intéztek), vigye véghez, hogy az idegen seregek Frantzia Ország' vidékeiről még mostanság ne távozzanak el, 's hogy, egyélt tekintelben is az Ultráknak fogja pártját. — Az a' nevezetes is elő fordult továbbá ezen perben, hogy a' Buchoz' Védloje azt hozván-fel, hogy ő a' (Brüsszeli) Frantzia Követségnek valamelyik tagjától 600 Frankot kapott 's ezen Követség ő velle szakadatlan összeesküdtetésben volt légyen,

ezen *incidens* környülállásra nézve ily ítéletet mondott April. 30-dikán az ítélőszék: „Megfontolván, hogy a' pernek „folytában a' vádoltattak közül kettő a' „Frantzia Követségnek valamelyik személyétől pénz segedelmet kaptak, megengedetett vala a' Védloknak, hogy mentő észrevételeikben ezen tárgyra bővebben kibotsátkozhassanak: azonközben „minihogy még eddig a' pernek semmi környülállásaiból ki nem jött valami, a' „mi által a' Frantzia Követ személyesen „érdekelte, tehát továbbá nem leszen „szabad a' Védloknak ezen ügyre nézve „egy külső Követségi Ágenst is megengedezni.“

A' Kir. Prokurátor ily fontos és kettős élű okoskodáson végezte a' maga vádoló észrevételeit: „Vagy valósággal meg „volt ezen összeesküvés, és ennek végrehajtásán valósággal iparkodtak a' „czimborás társak; vagy pedig tsak tetetés, 's tsak valamely politikai 's idegen befolyás által eszközöltetett mesterskedés volt: mind a' két esetben nem „tsak hogy a' vendégi szabadság' jusait „'s az ezeránt tartozó kötelességeket megsértették, hanem ennek felette hazánk „nyugodalmát 's boldogságát is igen méltatlan módon veszedelmezették a' vádolottat személyek.“

A' Piger, Berth, és Dieriks Védloknak szájokból oly kifejezések jöttek ki, mellyekből a' látszott következni, hogy az öt összeesküttek közt kettő, Pouillot és Buchoz, oly emberek lettek volna, kik a' más hármakat bizonyos célra:

nézve fel akarták áldozni. Ezen következést a' hármak' védlőjének ily szavaikból lehet kihozni: „Buchoz és Pouillot nem tsak a' magok czimborás társait, Pigert, Berthet, és Dierikset, hanem a' Brüsszeli s Párisi Politziát is megtsálták; holott ők, mint ezen utolsónak Ágensoi, eszközei, úgy munkálkodták. Az egész iparkodás az Ultrák' mesterkedésének következése volt, s az ők' ingerlésére történt, azért, hogy az Orosz Császárral el lehessen hitetni, hogy Frantzia Országban ismét kiüthet a' revolutzió, s arra reá lehessen venni, hogy ne egygyezték-meg az idegen seregeknek az Országból lejendő eltávozásokban.“ — Még azt is nagyon a' szívekre kötötték ezen Védlők az itélőbíráknak, hogy vegyék jól fontolóra, hogy ez a' Belgiumi *trafika* akkor történt, midőn a' Kis-Britanniai s Morbihani vidékeken az Anglus puskáknak oda való küldetéséről szó volt. — Egyéb eránt minden környulállások azt mutatják, hogy ezen egész per oly szövevényes zavar volt, hogy a' Királyi Prokurátornak minden vádolásai orvosszereket (remediumokat) össze kellett keresni, hogy a' tárgyakat oly tisztán a' Birák' szeméi elejibe terjeszhesse, hogy meghatározva kimondhassák ítéleteiket. — Buchoz s az ő Védlője nem tartozkodtak egyenesen kimondani, hogy a' Párisi Politziának is hírével folyt volna az ő munkájok. Innen következett, hogy a' Párisi Monitörben közelébb egy nyilatkoztatás jöve-ki, melly által Buchoznak s az ő Védlőjének ezen állítása trupa költeménynek lenni mondatatik. A' Brüsszeli Itélőbírák nagyon gyaláztatnak azért, hogy az afféle erőssítéseknek, mellyek által a' Párisi Politzia csképpen régalmaztatott, tsak néminémű hitell is adhatták. Felhordja a' Monitör Buchoznak sok leveleit, mellyeket ő az akkor Frantzia Politziai Ministerhez (Gr. Decazeshez) ezen Minister pedig a'

Brüsszeli Frantzia Követhoz irt, melly utolsókból nyilván kitéttzik, hogy a' Minister Buchozot egy mesterkedő embernek tartván, velle öszszebotsátkozni telyességgel nem akart.

Frantzia Ország.

A' most folyó perek között egy se oly fontos, mint a' *Morbihani* öszszeesküvés, melyről közelébbi levelünkben irtunk, a' melyben *Legall*'s *Leguel*' a' főbb személyek, melyben a' főbb személyek az Angliával való értekezés, s a' melyből végre, *Legall* és *Leguel*, minekutánna mindeneket megvallottak, de mindent egyedül tsak a' magok vállalkira vettek volna, az által vágták-ki magokat, hogy ők a' dolgot, ámbár bünösök, de magok jelentették-bé az akkori Politziai Ministernél. Megirtuk közelébbi levelünkben, hogy a' *Vannesi* itélőszék ezen önként-valló bünösöket a' vád alól, mint denunziánsokat feloldozta: de, hogy a' Királyi Prokurátor a' dolgot tsakugyan apellálta, oly fogantyú mellett, hogy a' denunziálástakkor tették, minekutánna Angliából (*re infecta*) vissza jöttek, s Dünkirchenben elfogattatva is voltak. — Már most azt olvassuk a' újabb leveleinkben, hogy Párisban az Apellatorium April. 29-dikén valószággal kassálta a' *Vannesi* itélőbírák' ítéletét s oly rendeltést tett, hogy az *Angersi* Esküttek' itélőszéke vegye a' dolgot újabb vizsgálás alá. — Ezen per figyelmet érdemel.

A' *Bavariai* Ujságlevelék' summazatja Frantzia Országból: — Páris, Május' 1-ső napján: Az Ország' nyugoti departamentjeiben felfedeztetett öszszeesküvés, mint nagyon fontos tárgy, nagyon meglepte a' közönség' figyelmét. Látni már az Országlószék, hogy egy bizonyos rész telyes igyekezettel a' Király által adattott Constitúciónak s az ezen fundattott intézeteknek felfordittatásán, s a' Király' nevében a' Király ellen töreke-

dő egyesületnek formálásán iparkodik. Maga az Angliai Ministeri Kurir így fejezi ki ezen tárgyról való értelmét: — „Mikor *Lanjuinnais* a' Frantzia Pairck' kamarájában a' néhány nyugoti departamentekben folyó ellenséges indulatoskodás felől a' közönséges figyelmetességet felserkentette, Minister Decazes eltsendesítette a' nyughatatlankodást az által, hogy tagadja ezen mesterkedéseket, vagy legalább igen nagyítottaknak lenni erősítette. De későbbre bámulásunkra tsakugyan tudtunkra esett, hogy valósággal van ezen vidékeken oly titkos armáda, a' melly kedvező időben azonnal kész lenne megmutatni magát, 's a' melynek Vezérei, fő hadi szállásai, 's plánumai meglehetősen nyilvánossággal tudtunkra adattak. E' mellett oly szembevethető czikelyeket olvastunk a' Párisi. *C o n s e r v a t o r* b' en, mellyek a' pálgári hadat nyilván és oly módon hirdették, a' mint 1794-től fogva nem történt. Nints semmi nevezetesebb mint azt látni, hogy egy kisebb számú tagokból álló *rész* a' Királyság' nevében a' Királyt vádolja, 's a' Legitimusság' színe alatt usurpálást akar behozni. Ezen esztelenkedések még mind megvetnivalók volnának, tsak magok a' nevezett *Conservator*' Organumai (*Cha-teaubriand*, *Bonald*, 's más *Ultrák*), fenyegetődzéseik 's jövendőléseik által meg nem czáfolták volna a' Minister megnyugtató nyilatkoztatását. Ilyen fenyegetődzések valának példának okáért a' *Conservator*ben: Hogy Frantzia Ország' nyugoti részein fegyverek osztáltak-ki; Hogy Bretagne és Bordeaux között titkos Ágenssek furkolódnak, 's egész Spanyol Országig nyughatatlankodtatják az embereket; Hogy Helyétzia és Franche-Comté között valami titkos szövetség folya; Hogy Fougères táján zöld pántlika-cukrok osztódtak-ki; Hogy a' Sablesi kerületben puskapor töltetett rakásra; Hogy Chaouans-vezér feles számú seregnel

mustráját tartotta. Pedig ezen környülállásokat sok olyan kereskedő levelek is erősítették, mellyeknek hitelességek felől nem kételkedhattünk; hanem mi mind ezeket ennyibe hagyván, azt kérdjük (ezek mind a' Londoni Kurir' szavai), hogy hát mit tett a' Fr. Oszáglószék — nem arra a' végre, hogy a' Monarkhiáról a' veszedelmet elhárítsa, minthogy az ilyen próbatételek a' Monarkhiát nem veszedelmezthetik: hanem inkább, hogy éppen ezen embereket a' magok *Ultráskodássoknak* rossz következtetéstől, az ő telyes veszedelemre való jutásoktól — megoltalmazhassa? Mi azt felelhetjük örömmel ezen kérdésre, hogy az a' Minister (*Gr. Decazes*) ki mind ezeket a' mesterkedéseket (a' Pairkamara előtt tartott beszédjében) vagy tagadta vagy legalább nagyítottnak lenni erősítette, azt tette, hogy ha bár ezen környülállások nagy részint igazak is, ő mind ezeket a' mesterkedéseket illő keménységgel 's részrenemhajlassal üldözteti. A' Monarkhia 's Constitutzió' igaz barátjai, véllünk egygyütt megvallják, hogy az az iparkodás, mellyet a' Frantzia Orzáglószék most az a' magávaltehetetlen *Ultraismus* kitsapongásai ellen nyilatkoztat, nagyon távol van a' revolúziós systemának törekedéseitől, hanem inkább tsak a' revolúziós kitsapongásoknak akar ellent állani, a' mellyek valósággal követni fognak a' most némeltyeknek szájokban forgó úgynevezett *Contrarevolúziót*." — Ez eddig a' Londoni Ministeriális Kurir vélekedése vala: hanem a' mi ezen környülállások között legmegjegyzésreméltóbb, az, hogy az *Ultrák* mind ezekre nézve egészen ártatlanoknak lenni mutatják magokat, holott a' fő plánomot ők magok tették közönségesé, 's minthogy az egész öszszecsükvés' plánuma minden ágazataival egygyütt az Orzáglószék' kezében van, azt ők most se' tagadják, hanem azzal mentik magokat, hogy közzikbe (az igaz

Royalisták közzé) titkos éllenségek lep-
ták-be magokat 's vették őket efféle nem
okos lépésekre. — Ezen plánum, mel-
lyet az Ultrák a' magok Conservatorjék-
ben önnön magok *Royalista Affiliatio*
név alatt kihirdettek, egész Országra ki-
terjedett, 's némely helyeken munkába
is vétetett; azok ellen mondatik intézve
lenni, kik a' thronus, oltár 's legitti-
musság' felfordítására czéloznak, hogy
mind azoknak iparkodásait semmivé te-
vő Koleszszusul szolgáljon, a' kik rossz-
szül gondolkodnak. Van egy Titkos Fe-
je, Biztosa, az Affiliatioknak, kinek mind
ezek vakon engedelmeskedni tartoznak.
Minden Frantiák beálhatnak ide, tsak
a' Száz napi Föderatusok és azok a' Tisz-
tek nem, kik Bonapartét az ő Viszszajö-
vetelekor követték, 's az ő Toldalék Con-
stitützióját (1815-ben) aláírták. Minden
Affiliatusnak aláírással kell magát elköte-
telezni; meg kell eskünni; 's a' ki letett
hitét megszegi, hazája, Királya 's betsü-
lete' árulójának fog tartatni. Minden de-
partament, kerület, 's kantonbéli Affilia-
tus tsak önnön vezérért esmeri, a' szom-
szédját nem. — Ezen plánum alatt nints
se hely, se név felírva. — Most több
ítélőszékek előtt folynak a' vizsgálódások,
mellyek által azt akarja világosságra ho-
zatni az Országúlszék, hogy valyon va-
lósággal fénnáll-e az ügy nevezett ti-
kos armáda. Egyebek közt a' Lavali
ítélőszék is maga elejébe czitált egy régi
Lajos-Rittert, azzal vádolván, hogy ezen
armádához katonákat verbuált volna. Ap-
ril. 27-dik napjára volt meghívattva. —
Hasonló forma vizsgálódás fordult nem
rég' elő az úgynevezett Északi-parti de-
partamentjében is, a' hol zöld csukros
tsoportok mutogatták magokat, 's neve-
zetesen Sant Brieux városában nagyots-
ka számmal jelenvén-meg, a' lakosok pa-
naszoltak érette. Melyre nézve a' Királyi
Prokurátor pert indított, de nem a' zöld
csukros vitézek, hanem a' lakosok ellen,

hogy miért ütöttek lármát, meg nem
gondolván azt, hogy az 1815-ben Nov.
9-dikén kijött törvény tömlőtze való zá-
rattatást határoz azoknak fejekre y a' kik
nyughatatlanokdító híreket terjesztenek-
el. A' czitáltatott személyek ellenben
azzal mentették magokat, hogy a' tör-
vény ok nélkül való nyughatatlanságról
szoll: ők pedig valóságos okon fundáltak
lármázásokat, minthogy a' zöld csukros
embereket minden láthatta. Ezen okon
fel is oldoztattak a' vád alól.

Az elidősödött Frantzia Apátzák' ne-
vében ilyen kérelem érkezett a' Követei
kamarája' elejébe: — „Nem tsak klastro-
mi tulajdonainktól hanem magunkat oda
bevitt javainktól is megfosztatván, 's erő-
szakosan a' világra vissza vettvén; ara
a' világra, melyről előbb magunk
mondottunk vala le, de a' melly most
maga mond le rollunk; atyafi, barát nél-
kül (mert a' szerentsétlennék nints bá-
rátja), már tsak a' ti emberiségekben ke-
restünk megedéket. A' 100 vagy 200 Fran-
kolból álló penzióból mi meg nem él-
hetünk. Mi, kik a' ti anyáitokat, hitve-
seiteket, hugaitokat a' virtusra 's enge-
delmességre tanítottuk; hogy benneteket
boldogokká tegyenek; mi, kik éppen úgy
Frantzia Ország' gyermekei vagyunk, mint
ti; mi, kik Királyunkat és hazánkat úgy
szeretjük, mint ti; mi, kik hajdan az
árvákat és özvegyeket az inségben segí-
tettük: most mi kéntelenítettünk a' kör-
nyörülökhöz segedelemért folyamodni.
Könyörüljetez rajtunk! Mi nem azt kíván-
nyuk, hogy érettünk a' Státus' terhe ne-
vedekjék, 's jövedelmünket neveltetni nem
akarjuk, tsak éppen úgy akarjuk azt bá-
torságba helyheztetni, mint nekünk ren-
deltetve volt. A' szerentséilen tapasztá-
lás azt mondja nekünk, hogy kilentz esz-
tendők alatt minnyájunk egy szerentsés
életben fogjuk szenvedéseink' jutalmát
megtalálni. Rét esztendők alatt öt ezren

haltak - ki közöttük. Azt kérjük, hogy határozzátok meg, hogy ezután a meghalt Apátzáká' penzióji az életben maradóknak adattassanak mind addig, míg minnyájoknak penziója 600 Frankra nem bág. Ezzel a' Státus' terhe nem nevedik, mert fi ezt nekünk csak halálunkig rendelték nekünk pedig kenyérünk és szükséges segedelmünk leszen, melyre az időkornak és szegénységnek oly nagy szüksége van." — Ezen kenyérért könyörgő szerentsétlenek száma, kik a' 60 esztendőt vagy már elérték, vagy igen közel vagynak hozzá; 's az egész Országban elszéledve élnek, 16 ezerre telik.

Május' 2-dikán számos Frantzia Ersekek, Püspökök 's egyéb fő Papi személyek a' Belső Ministernél voltak ebéden, a' hol a' Papi Rendre nézve bizonyos értekezések fordultak elő, 's némely előképpen való egygyezések is tétettek, a' hova mondják egyebek közt tartozni, hogy az üresen lévő Püspöki székek be fognának tölteni. Miben legyen az 1817-dik évtől kezdve készült Consulatának állapotja, biztalan, minthogy senmi emlékezetet nem tesznek róla a' közönséges levelek. — Mondják, hogy arról is utasítást vettek az itt említett fő Papok, hogy a' Királynak nem soká megtörténendő felkenettetésére nézve az ezen alkalmatossággal eddig szokásban volt imátságokon 's ceremóniákon tegyenek az Ország' mostani politikai Constitutziohoz illő változtatásokat.

A' Frantzia Ujságok élni kezdtek a' Cenzúra alól való felszabadulással, kiki a' maga felvett princípiuma szerint tőle kitelhetőképpen szölván a' folyamatban lévő dolgok felől. A' Journal de France nagyon megtámogta a' Conservátort azon jóvallásáért, melyet az Ultráknak tett, 's melly a' volt, hogy, mivel ők kevesen vannak, számjoknak nagyobbítása' végett legjobb leszen a' Bonapartistákat a' ffi liál-

ni (e' most egy új fel - veit kifejezés) a' magok részekhez.

Május' 5 - dikán a' Király' Párisba való bemenetele emlékezte, fényes pompával innepeltetett. Ezen napon tsak Nemzeti seregből való strázsák állottak a' Királynál és a' Princzknél. A' Ramarák, a' Státus' Tiszti karjai, 's a' Párisi Magistratus' Rövetségei a' Király' elejébe botsáttattak audientziára. Azután fényes Udvarlások voltak. A' Királyi familia egygyütt ebédlett, melyre még Berry Hercegné is megjelent gyalog, pedig, a' ki, viselőssége miatt, már néhány hónapoktól fogva nem volt a' Tuillériában.

Spanyol Ország.

Kadiksból Mártzius' 29-dikéről így irtak volt a' Londoni Ujságlevelek: — „A' pénz, mellyel a' Spanyol Országlószék a' maga 20 ezer emberekből álló expeditzióját ki akarja állítani, a' következő segedelem külfökből fog hitelni: Erre fordítottak 's fordításnak, először azon 15 milliók, mellyeket Frantzia Ország a' Spanyol alattvalóknak az ő utóbbi hadakozásban vallott károkért fizetni tartozott, 's a' mellyeket a' Spanyol Országlószék mint erőltetett költsönt magához éfvett; másodsor azon 20 milliók, mellyeket Frantzia Ország Spanyol Orzágnak, miőt hadi adót fizetni tartozik, de még le nem tett, azért, hogy neki is vannak költsönös kívánságai Spanyol Orzághoz azon megkárosittatásokért, mellyeket a' Frantzia alattvalóknak ugyantak az utóbbi háború alatt a' Spanyolok okoztak. Ezen expeditzióra fordítatnak harmadszor azon summák is, mellyeket a' Kadiksi kereskedők kamarája oly feltétel alatt ígért ezen célra, ha tulajdon magára bizattatik az arra való felvigyázás, hogy a' tőlle adandó summák éppen azon célra fordítatnak, melyre adattatnak, a' nélkül hogy a' Hadiminister abba leghevesebbé is belé avatkozzék. A'

Ministerium jónak találta ezen feltételre reá állani a kereskedő kamarától adandó 3 millió Piasterekre való tekintetből. Így már reménség van, hogy munkába vétethetetik ezen expedízió. A 20 ezer emberek részint Montevideóhoz részint a La-Plata jobb partjára szállítatnak ki ha szerentsésen oda érkehetnek. Olivenzát (Extremadurában) vissza fogja Spanyol Ország Portugalliának adni, ha a Poriugallus seregek a Spanyol expedíziónak Bueno s-Ayres' meghódoltatásában segítségül lesznek. A mi pedig azon íróknak vélekedéseket illeti, kik azt állítják, hogy Északi Amerika, azért, hogy a Floridákat elbaphassa, azt ígérte volna Spanyol Orzágnak, hogy a Déli Amerikai elpártolt Spanyol plántatartományokat ezen hadakozásban telyességgel segíteni nem fogja, ez, nagyon hibás vélekedés, mert tudjuk, hogy a Floridákra nézve tett Kötésben ezen feltételről egy szó emlekezett sintsen; s azt is tudjuk más felől, hogy az Amerikaiak' Constitúziója szerént az Országlószéknek semmi nému titkos feltételeket nem szabad a Kötésekhez ragasztani.

Német Ország.

Gieszen városában April. 19-dikén, Fő Apellatoriumnál lévő Tanácsos Professor Arens Ur, az Universitás' Titoknokját egy Pedellussal s egy Lakatossal maga mellé rón, sok Tanulóknak szállásaikra ment szobáikat felnyitatta, s irásait elvette. Sőt, egy Nemtanulóknak szállására is elment, s midőn ez, mint nem az Universitás' törvényei alá tartozó ember, ellent akart volna állani, a Professor Ur strázsák után küldött, s egy írást is elé mutatott, melly szerént ő a Darmstatti Nagy Hertzegtől meghatalmazott arra, hogy azon Tanulóknak irásait, kikről gyanú lehet, hogy valamely titkos egygyesületnek részesei vol-

nának, elvegye, sőt, hogy a Nemtanulókhöz is, a hol valami eflétét gyaníthat, szabadon bemehessen. Ekkor nyugvó betek lévén, sok távollévő Tanulóknak szállásaikra bement a nevezett Tanácsos Professor Ur, még a Doktor Seehold Uréra s másokéra is.

B é t s.

Császár és Császárné ő Felségeknak Nápolyba lett megérkezésekről hibásan jelentették vala az első tudósítások, hogy 28-dikban történt volna, minthogy a későbbiek szerént 27-dikben történt délutáni 1 óraker. Király ő Felsége a második síjával Leopold Salernoi Princzel s ennek Kedvesével, Mola-di-Gaetàig jöttek elejikke ő Cs. Felségeknak, a hol megháltak vala. — Császár ő Felsége és a Király egy hintóban, Császárné ő Felsége, Carolina Cs. Fő Hertzegaszszony s a Salernoi Princz és Princzné, négyen, a második hintóban ültek, midőn Nápolyba való bemeneteljeket tartották. Végzetlen sok örvendező nézőik voltak. A következő napon a Bourbon-Muzeum béli ritkaságokat szemlélték meg egygyütt; 29-dikben, General-Kapitány Hertzeg Nugent a Kir. Stábális tiszteket mutatta-be ő Cs. Felségeknak; későbbre a Fő Aszszonyaságok, Gavallérok, s ezek után a Követségi személlyek mutatattak-be.

* * *

Gróf Schönborn Filep Ferentz Ur ő Excellentiája, N. Beregh Vármegye örökös Fő Ispánya, a maga Jóságai eddig volt Igazgatási-Tanácsosát Csaplovics János Urat, ki a Tudományos világ előtt magát már több fele, nyomtatásban kiadott köz hasznú munkái, név szerént Tóth és Horváth Országoknál legújabb leírása által, ditséreméltőképpen esmeretessé tette, a Munkácsi és Szent Miklosi Grófi Majoratus' Uradalmainak Directorává nevezte.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Pesten Május' 10-dikén harmadik-szor játszott a' Német nagy theatromon a' Fejérvári játszó társaság. A' Játék e' volt: *A' Nap' Szüzei*, melly ezen nevezet alatt, *Die Sonnen Jungfrau*, világszerte esmeretes és nagy beise a' theatromok kedvellői előtt. Ennek nyelvrünkön lett eljátszódása felől ilymagasztaló itélettek szólnak a' Pesti levelek: — Ennek remek előadatásáról annál inkább kívánunk szólni, mennél bizonyosabbnak tartjuk, hogy a' Jávul lévő Hazafiak is kívánva fogják azt olvasni, a' mit a' Pestiek olly meglegedve néztek. Ataljában el lehet mondani, hogy az öltözet, a' testmozgás, arczavonás, a' szózatnak hangja, 's az egész tétel megfelelt a' Játékbeli személyek characterének, és a' játék ézeljének. De kiváltköpen *Gora* (*Balogné Ifjú Aszszony*) az ártatlan, szélid, és nyájas Leánykát úgy játszotta, hogy nem volt senki, a' kinek szívet az ő előadása meg nem hatotta volna. *Rolla* (*Horváth Ur*) az érzékeny Vitézt úgy adta elő, hogy a' legnagyobb indulatosságban az emberi nemes szív elevenen hitetszett, 's az ő maga elszánásai a' Nézőket álmétkodásra ragadták. *Don Alonso* (*Farkas Ur*) a' Spanyol Vitézt, mint szerelmest, elmést, és hátort igen elevenen festette; *Diego* (*Eder Ur*) a' tré-

xás, és ügyes fegyverhordozót igen kedveltető nyájassággal adta elő. Ataliba (*Murányi Ur*) a' jó és nagy lelkű Királyt a' maga tsendes és bölts characterében; a' *Fő Papné* (*Murányiné Ifjú Aszszony*) a' törvény mellett való buzgókodásban; a' *Fő Pap* (*Nagy Ur*) a' békéltető 's engesztelő szent hivatalában olly remek módon játszottak, hogy előadásaitak a' Nemes Közönség többszöri tapsolásokkal megtisztelné. — E' szép meglegedés ezen derék Társaságnak méltó jutalma; mert már harmadik nagy, és nehéz Játékban, mellyek a' Drámának külömbféle nemeihez tartoznak, 's így az előadásban más más tulajdonságokat kívánnak, egyenlő ügyességgel jelentek meg. Ugymint az első Vitézi Játékban: *Kántorné Ifjú Aszszony*, mint *Emelka Bebek Leánya*; *Balogné Ifjú Aszszony*, mint *Zelma*, *Horváth Ur*, mint *Bebek*; *Nagy Ur*, mint *Kajuk*; *Eder Ur*, mint *Kohuth*; *Farkas Ur*, mint *Himfi Elek*; *Szalai*, mint *Orángzeb*. — Az *Octavia* szomorú Játékban. *Octavia Kántorné Ifjú Aszszony*; *Octavianus Farkas Ur*; *Antonius Horváth Ur*; *Cleopatra Murányiné Ifjú Aszszony*; *Eros Nagy Ur*, -oly helyesen játszották személyeiket, hogy a' Theatralis mesterség reguláinak tellyesen megfelelének, 's az ollyakat is, kik a' nyelvet nem értették, egész elragadtatásig gyönyörködtetnék.

GRÓF FESTETICS GYÖRGY' HALÁLÁRA.

A' midőn Gróf Festetics György' életének vége lett,
Perbe szállt a' Föld az Éggel a' dicső Halott felett.
Mért irigyled, monda, nekem halhatatlan Eggyemet?
'S tiltod hogy tovább is élve díszesítsen engemet.
Hogy világoljon sokaknak, hogy tanítson százakat,
Hogy mint éljenek haszonra, 's boldogítsák honjokat.

Mellyre mond az ég: Enyém ő; égi volt és égi lesz:
Eddig engedtem tenéked, 's hát ezentúl mit keressz?
Nem becsülték őt eléggé míg Vezéresillag vala;

Ködbe vonta fényit a' Góg' és Irigység' Angyala.
 Most midőn az égi tűzszesz tűzhelyébe vissza tért
 Eltűnésével tanuld - meg, míg jelen volt, mennyit ért,

A' Dicsőség' templomából egy Nagyangyal közbe szóllt:
 Halhatatlant semmiségbe nem rekeszt - be semmi bolt,
 'S bár ha földbe megy, porrá lesz teste, minthogy föld' neme,
 Számos századon keresztül fog ragyogni érdeme.

A' dicső Lélek tekintvén ez feleselésre le,
 Úgy szóll gyámolítotlihoz mint az Angyal felele:
 Altal estem a' halálon, de nem gyáva lelkekén;
 Itt ezer Nagyok' sorában, ott Fiamban élek én.

HORVÁTH ADÁM

U G Y A N - A R R A.

Halál! gyászokorsó! setét üredékek!
 Mi közöttök a' nagy Fésztetieshez nétek?
 Míg az arany idők birták a' világot,
 Az ilyenek nyertek halhatatlanságot,
 És, tűzszlopokon ha felragadtattak,
 Itt emeltek a' hővérdreket hagytak.
 'S most a' kit Minerva' szülötténél vélek,
 Úgy tűn e el mint egy közönséges Lélek?
 Jer velem, Malvinain *) , Helikon' kertébe
 Ama' berkenyefák' éltető körébe,
 Atyánk' nagy tetteit vegyük ott 'számszerbe,
 'S rakjuk egy örököt - jelentő vederbe;
 Azt, a' ki arany kort hozott vas időnkre,
 Halhatatlanítsuk halandó létünkre. —
 Kettős örök élet illet illy remeket,
 Segítheti kegyes tollunk is egyyiket.
 A' mi Hérkulesben Jupiterből való,
 Mennyeivé tenni Isten' dolga, való:
 De asszonyi kéztől sem lehet sokallni,
 Az örök érdemet nem hagyni meghalni.

HORVÁTH ADÁMNÉ,
 szül. KAZINCZY KLÁRA.

*) Tekint. Göndöcz Ferenczné, szül. Dukai Takács Judith Asszonyt az Erdélyi Múzeum Kiadója nevezte - el ezen Ossziánból vett nével, 's a' poetai név a' kedves Poetriának nem - poetai nevét szerencsésen állította.

Száz forint - Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —
 Máj. 14. - dikén 250 — 15. - dikén 250 — 17. - dikén 249 $\frac{3}{4}$ — forintot.